

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακουράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Ημερίδα με θέμα «Ισότητα των Φύλων και Δίκαιο: προβλήματα και προκλήσεις» με αφορμή την ολοκλήρωση του έργου «Συλλογή / Κωδικοποίηση Νομοθεσίας – Συλλογή Νομολογίας Ελληνικών Δικαστηρίων & του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προτάσεις Απλούστευσης της Εφαρμογής της Νομοθεσίας», στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Νίκης 4, 1^{ος} όροφος), 4 Ιουλίου 2013, ώρα 18:00

Προγράμματα

- Βία κατά των γυναικών-Νομοθεσία και θεσμικές πτυχές (Gender-based violence against women-Legislation and institutional aspects)
- Δείκτες συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική ζωή (Indicators on political participation of persons with disabilities)

Νέα βιβλία

Αντώνης Μακρυδημήτρης, «Υφαίνοντας τον ιστό της Πηνελόπης, Διοίκηση και Δημοκρατία στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 168

Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";

Sandy Levinson, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Πανεπιστήμιο του Τέξας

Θεωρώ εξαιρετικά ενδιαφέρον το γεγονός ότι ο όρος "κράτος επιτήρησης" τον οποίο ο Jack Balkin και εγώ χρησιμοποιήσαμε σε ένα κείμενό μας πριν από περίπου δώδεκα χρόνια –και πιστεύω πως δεν είμασταν οι πρώτοι– έχει πλέον ενταχθεί στο καθημερινό λεξιλόγιο. Έτσι οι Τάιμς της Νέας Υόρκης στο σημερινό τους δημοσίευμα για τον Edward Snowden γράφουν πως επέλεξε τι θα αποκαλύψει με κριτήριο ποιες θεώρησε τις βαρύτερες καταχρήσεις της εξουσίας του κράτους επιτήρησης, οι οποίες έκρινε ότι υπερέβησαν κάθε εύλογο όριο. Κατά τον Snowden, «αν συνειδητοποιήσεις ποιός είναι ο κόσμος στη δημιουργία του οποίου συνέβαλες και ότι θα χειροτερεύει σε κάθε επόμενη γενιά, και πως οι δυνατότητες αυτού του συστήματος καταπίεσης θα διευρυνθούν, αντιλαμβάνεσαι ότι αξίζει να διακινδυνεύσεις αψηφώντας κάθε πιθανή κατάληξη...»

Ακόμα πιο ενδιαφέρουσα από αυτή τη σκοπιά είναι η ανάλυση του Ross Douthat στους χθεσινούς Τάιμς, όπου όχι μόνο γίνεται χρήση του όρου "κράτος επιτήρησης", αλλά περιλαμβάνεται και η εξής αξιοσημείωτη παράγραφος: «Σε εμάς η εποχή της επιτήρησης είναι πιθανότερο να οδηγηθεί προς την κατεύθυνση αυτού που ο Alexis de Tocqueville περιγράφει ως "ήπιο δεσποτισμό" ή εκείνου το οποίο ο αρθρογράφος του "Forbes" James Roulos ονόμασε "ροζ αστυνομικό κράτος". Η κυβέρνησή μας θα διαθέτει εξουσίες έκτακτης ανάγκης, δυνάμει τυραννικές, αλλά η πλειονότητα των πολιτών θα υπόκεινται σε διαρκή επιτήρηση χωρίς να αισθάνονται ότι καταδιώκονται ή καταπιέζονται.»

Οπότε το ερώτημα που θέτω σήμερα είναι: Για ποιό λόγο το "κράτος επιτήρησης" έχει καταστεί τόσο ευρέως αποδεκτό ως "ουδέτερος" όρος που περιγράφει τις σύγχρονες ΗΠΑ (και χωρίς αμφιβολία και άλλα κράτη, ίσως μάλιστα όλα όσα διαθέτουν την απαραίτητη τεχνολογία),

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακυράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

σε αντίθεση με τον όρο "αστυνομικό κράτος", ο οποίος ακόμη και εξωραϊσμένος με τα επίθετα "ήπιο" ή "ροζ" ή, για να χρησιμοποιήσω έναν επιθετικό προσδιορισμό του 18ου αιώνα για μια μορφή δεσποτείας, "καλοπροαίρετο", προκαλεί αρνητικές αντιδράσεις και μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να κατηγορηθεί όποιος τον χρησιμοποιεί για ιδεολογική οξύτητα (αντίστοιχη με το να χρησιμοποιεί τον όρο "συνταγματική δικτατορία" αναφερόμενος σε κάποιες πτυχές του Αμερικανικού συστήματος, ακόμα και αν αυτό είναι στις μέρες μας ως επί το πλείστον δυσλειτουργικό και αναποτελεσματικό ως προς την αντιμετώπιση των σημαντικότερων προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε); Με ενδιαφέρει πολύ περισσότερο, λοιπόν, το ζήτημα της χρήσης των όρων παρά η συζήτηση για το αν ορθώς έπραξε ο Snowden. Μπορεί να πιστεύει κανείς ότι η αποκάλυψη των μυστικών ενός κράτους επιτήρησης ή ενός αστυνομικού κράτους είναι και θα πρέπει να είναι ποινικό αδίκημα. Αυτό είναι μια άλλη συζήτηση. Εγώ απλά θέλω να μάθω πώς περιγράφουν τις σημερινές ΗΠΑ όσοι επιδιώκουν να κατανοήσουν τη φύση του πολιτικού συστήματος (πράγμα το οποίο είναι από πολλές απόψεις πολύ πιο σημαντικό από την εκάστοτε ταυτότητα του ατόμου που συμβαίνει να βρίσκεται, κάπως σαν τον μάγο του Οζ, στον Λευκό Οίκο).

(επιλογή-μετάφραση: Αλκμήνη Φωτιάδου)

<http://balkin.blogspot.gr/10/06/2013>

Ρατσιστές της διπλανής πόρτας

Ξενοφών Ι. Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστ. Δ/της Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Ρατσιστής δεν γεννιέσαι, γίνεσαι. Γιατί λοιπόν πολλαπλασιάζονται τα κρούσματα ρατσισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη την τελευταία τριετία; Πού οφείλεται η άνοδος της εκλογικής δύναμης των ακροδεξιών κομμάτων, που υποθάλπουν ρατσιστικές πρακτικές, ενίοτε μάλιστα προβαίνουν σε πράξεις ρατσιστικής βίας; Ένα κρίσιμο ερώτημα που τίθεται αφορά την σύσταση των πληθυσμιακών ομάδων που υποστηρίζουν τον ρατσιστικό λόγο και τις εξτρεμιστικές ενέργειες. Πρόκειται για κρυπτορατσιστές που βρήκαν πρόσφορο έδαφος να εκδηλώσουν τις ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, ή για μια αιφνίδια μετάλλαξη υπό το βάρος της κρίσης;

Το ερώτημα απασχόλησε έντονα τη θεωρία και τον δημόσιο διάλογο κυρίως μετά την απογείωση του

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακυράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

ρατσισμού κατά τον Μεσοπόλεμο, με τα ολοκληρωτικά καθεστώτα στην Ευρώπη και το Ολοκαύτωμα. Οι ευρωπαϊκές κοινωνίες δεν ανακάλυψαν τον αντισημιτισμό επί Χίτλερ, ούτε επρόκειτο για φαινόμενα που περιορίζονταν στη ναζιστική Γερμανία, παρότι εκεί έλαβαν την ακραία μορφή της "Τελικής Λύσης", δηλαδή της μαζικής εξόντωσης. Πολιτικοί φιλόσοφοι, όπως η Χάννα Άρεντ, υποστήριξαν ότι ο ολοκληρωτισμός, ο ρατσισμός και η αποδοχή από ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της φυσικής εξόντωσης Εβραίων, τσιγγάνων, ομοφυλόφιλων κλπ. στη ναζιστική Γερμανία ήταν αποτέλεσμα μιας συγκεκριμένης μορφής συγκρότησης των μαζικών κοινωνιών ήδη από τις αρχές του 20ου αιώνα, που χαρακτηρίζονταν από την οικονομική κατάρρευση, την κοινωνική αποσάθρωση και την απονομιμοποίηση των πολιτικών θεσμών των αστικών δημοκρατιών.

Ο εκκολλαπτόμενος ρατσιστής δεν είναι κατά κανόνα ούτε παρανοϊκός δολοφόνος, ούτε σατανικός κακοποιός, ούτε καν ένα πρόσωπο με εξτρεμιστικές ιδεολογικοπολιτικές αφετηρίες. Αντίθετα, πρόκειται για έναν συνηθισμένο άνθρωπο της διπλανής πόρτας, που ξαφνικά βιώνει την οικονομική κρίση, την ακραία ανεργία, την κατάρρευση των δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, την απαξίωση της πολιτικής τάξης και τις ανεξέλεγκτες μεταναστευτικές ροές. Ανήμπορος να κατανοήσει με κριτική αποστασιοποίηση τους όρους του προβλήματος, οδηγείται στην εύκολη λύση της κατασκευής και στοχοποίησης ενός εχθρού που έχει το πρόσωπο της διαφορετικότητας. Από το σημείο αυτό, ο δρόμος προς την επιδοκιμασία του ακροδεξιού ακτιβισμού είναι στρωμένος.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 11/06/2013

Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας

Γιώργος Γεραπετρίτης, Επίκουρος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Πανεπιστημίου Αθηνών

Με το ίδιο τρόπο που το πολιτικό μας σύστημα επέδειξε ελάχιστη αντοχή στην οικονομική κρίση που επηρέασε ολιστικά τις δομές του πολιτεύματος, η συνταγματική τάξη φάνηκε ανέτοιμη να διαχειριστεί το φαινόμενο της πολιτικής ανόδου των άκρων. Δεδομένου ότι, κατά την κρατούσα και ορθή άποψη, δεν είναι δυνατή η διάλυση του κόμματος με κρατική πράξη, όπως άλλωστε έχει ρητά δεχθεί ο Άρειος Πάγος στην απόφασή του 590/2009, που αφορούσε την αυτοδιάλυση του ΔΗΚΚΙ, θα πρέπει να

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακουράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

αναζητηθούν άλλοι τρόποι, θεσμικοί και πολιτικοί, για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Από την άποψη των *θεσμικών παρεμβάσεων*, η αντιρατσιστική νομοθεσία έχει έλθει στο πολιτικό προσκήνιο, ήδη με τη νομοθετική πρωτοβουλία του 2011 και την αντίστοιχη σήμερα. Τα σχέδια αυτά έχουν χρησιμοποιήσει αόριστες και αξιολογικές έννοιες («εχθροπάθεια»), ή κατατείνουν σε ποινικοποίηση με βάση πρόκληση συναισθημάτων (πράξεις που «προκαλούν ή διεγείρουν σε βιαιοπραγίες ή μίσος»), ή ανάγουν σε αδίκημα διατύπωση άποψης («κακόβουλη άρνηση ή εκμηδένιση ιστορικών γεγονότων»). Εντούτοις, ποινική νομοθεσία που δεν μπορεί να προσδιορίσει με ακρίβεια την αντικειμενική της υπόσταση οδηγείται κατά αδήριτη νομοτέλεια είτε σε αχρησία είτε σε κατάχρηση και, πάντως, η πρακτική της ωφέλεια είναι ιδιαιτέρως αμφίβολη.

Σοβαρή ρυθμιστική παρέμβαση θα συνιστούσε η σύνδεση της δημοκρατικής δράσης των κομμάτων με την κρατική οικονομική ενίσχυση και τη ραδιοτηλεοπτική προβολή κατά την προεκλογική περίοδο, που καθιερώνονται από το Σύνταγμα ως δικαιώματα των κομμάτων. Πράξεις κόμματος, ως συλλογικού υποκειμένου, ή στελεχών του (βουλευτών ή οργάνων του), οι οποίες στρέφονται κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος ή συνιστούν ποινικά αδικήματα ιδιαίτερης βαρύτητας για την πολιτειακή τάξη, για τα οποία έχει ήδη αποφανθεί το αρμόδιο δικαστήριο, θα μπορούσαν να συνιστούν λόγο ουσιώδους περιορισμού της ενίσχυσης και της προβολής σε μέτρο ανάλογο της απαξίας τους.

Από την άποψη της *πολιτικής διαχείρισης*, θα μπορούσαν οι υγιείς πολιτικές δυνάμεις να λειτουργήσουν στο πλαίσιο μιας θεμιτής σύμπραξης για τη διαφύλαξη του πολιτεύματος. Αυτό θα σήμαινε την άρνηση συνύπαρξης στελεχών των κομμάτων με εκφραστές ακραίων ιδεολογικών πεποιθήσεων, αλλά και την ομόθυμη αντίσταση έναντι αυτών. Η αντίσταση αυτή θα αφορά είτε εξωκοινοβουλευτικές δράσεις είτε, πολύ περισσότερο, άσκηση από μέρους βουλευτών των άκρων ερωτήσεων, επίκαιρων ερωτήσεων, επερωτήσεων και αιτήσεων χορήγησης εγγράφων, οι οποίες θα πρέπει να απαντώνται πολιτικά και κοινοβουλευτικά από όλα τα κόμματα της Βουλής.

Δυστυχώς, αποφάσεις πρωταρχικής σημασίας που αφορούν τις δομές της πολιτείας λαμβάνονται σήμερα κατ' ανάγκην υπό την πίεση της συγκυρίας, ενόσω το πρόβλημα είναι συστημικό και αφορά πρωτίστως τη δημοκρατική παιδεία των πολιτών. Όσο και αν, εξ ορισμού, η δημοκρατία οφείλει να είναι γενναιοδωρη, δεν είναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακουράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

επιτρεπτό οι κοινωνοί της να καταχρώνται τη γενναιοδωρία αυτή με σκοπό τη συστολή του ίδιου του εγγυητικού της περιεχομένου.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 26/05/2013

Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική

Σταύρος Τσακουράκης, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η πράξη νομοθετικού περιεχομένου με την οποία έκλεισε η ΕΡΤ είναι, κατά την άποψή μου, παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική. Δεν εστιάζω την παρανομία στα γνωστά παράπονα περί μη ύπαρξης «έκτακτης και εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης» που προβλέπει το Σύνταγμα για την έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, αλλά στην απαίτηση ότι αυτή εκδίδεται «ύστερα από πρόταση του υπουργικού συμβουλίου». Στην περίπτωση πολυκομματικής κυβέρνησης, η βούληση του υπουργικού συμβουλίου δεν τεκμαίρεται ούτε εκφράζεται από την πλειοψηφία των μελών του, αλλά πρέπει να αντιστοιχεί στη βούληση του κυβερνητικού συνασπισμού. Με εκφρασμένη δημόσια την αντίθεση του ΠΑΣΟΚ και της ΔΗΜΑΡ, η συγκεκριμένη πράξη δεν αποτελούσε ασφαλώς πρόταση του υπουργικού συμβουλίου, ήταν πρόταση των υπουργών ενός μόνου εταίρου της κυβέρνησης. Στο βαθμό, επομένως, που δεν μπορεί να λογισθεί ως πρόταση του υπουργικού συμβουλίου ελλείπει η βασική προϋπόθεση που θέτει το Σύνταγμα για τη νομιμότητα της πράξης.

Επί της ουσίας, είναι βέβαιο ότι ως πράξη ενός κόμματος μειοψηφίας δεν έχει απολύτως καμία δημοκρατική νομιμοποίηση. Δημοκρατική νομιμοποίηση έχουν μόνον οι κυβερνητικές πράξεις που καταλογίζονται στη κυβέρνηση, η οποία έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή. Είναι πάρα πολύ απλό. Ή θα κλείσει κανείς τα μάτια στην αντίθεση ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ και θα θεωρήσει ότι η συγκεκριμένη πράξη νομοθετικού περιεχομένου αποτελεί πράξη της κυβέρνησης συνολικά ή θα αποδεχθεί ότι δεν έχει δημοκρατική νομιμοποίηση.

Υπάρχουν άνθρωποι που επιδοκιμάζουν το κλείσιμο της ΕΡΤ θυμίζοντάς μας ότι πρόκειται για μια από τις πιο σκανδαλώδεις δημόσιες επιχειρήσεις. Ότι με οποιοδήποτε ορθολογικό κριτήριο και αν εξετάσει κανείς τη λειτουργία της δεν μπορεί παρά να αποδεχθεί τη ριζική αναδιοργάνωσή της. Και, λοιπόν, τους λες, αυτό είναι το ζήτημα; Όσο πιο πολλές αμαρτίες έχει η ΕΡΤ, τόσο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακουράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

περισσότερο δικαιολογείται η πράξη νομοθετικού περιεχομένου; Όποιος είναι διατεθειμένος, στο όνομα της αναγκαιότητας των μεταρρυθμίσεων, να προσπεράσει κάθε ζήτημα νομιμότητας και δημοκρατίας, πρέπει να καταλάβει ότι ανοίγει τον ασκό του Αιόλου. Μπορεί να είναι ψυχοφθόρο να ακούς την κα Βάσω Παπανδρέου να σου βγάζει ένα λογύδριο για τη συνείδησή της πριν ψηφίσει, αλλά στη δημοκρατία δεν υπάρχει άλλος τρόπος λήψης των αποφάσεων από το να μετράς ψήφους.

Ο Πρωθυπουργός ασφαλώς έχει ξεχάσει την εποχή που αγωνιζόταν στα έδρανα της Βουλής εναντίον κάθε μεταρρύθμισης. Το χειρότερο είναι ότι ξέχασε ότι δεν ηγείται μονοκομματικής κυβέρνησης και ότι δεν μπορεί να κυβερνήσει ούτε μια μέρα χωρίς τους κυβερνητικούς εταίρους. Ίσως να φταίνε και οι ίδιοι για τη λάθος εντύπωση που έχει σχηματίσει. Αντί να πάρουν θέσεις αντιπροέδρων στην κυβέρνηση και να αναλάβουν όλη την ευθύνη που εκ των πραγμάτων τους αναλογεί, θεώρησαν καλό να κρατήσουν κάποιες αποστάσεις, λες κι αν η κυβέρνηση αποτύχει οι ίδιοι θα διασωθούν. Όπως και να έχουν τα πράγματα, ο προκλητικός παραμερισμός τους από τον Αντώνη Σαμαρά τους υποχρεώνει να επανεξετάσουν τους όρους της συμμετοχής τους στην τρικομματική κυβέρνηση και ή να επιβάλουν μια έντιμη συνεργασία ή να ρίξουν την κυβέρνηση.

Μερικοί πιστεύουν ότι η πτώση της κυβέρνησης θα είναι το τέλος της χώρας. Αλλά το τέλος μπορεί να 'ρθει και με την κακή διακυβέρνηση, με την αναξιοκρατία, με σπασμωδικές κινήσεις, με αλαζονεία. Άλλοι πιστεύουν ότι η προοπτική των εκλογών παραλύει τον Βενιζέλο και τον Κουβέλη. Αυτόν που λογικά πρέπει πρώτα και κύρια να τρομάζει είναι τον Πρωθυπουργό. Αυτός θα στοιχηματίζει όχι μόνο το αξίωμα που κατέχει, αλλά και την όποια πολιτική έχει στο μυαλό του. Ο τόπος έχει ανάγκη της έντιμης συνεργασίας, μόνο που αυτή απαιτεί ειλικρινή διάθεση από όλες τις πλευρές.

πηγή: www.protagon.gr, 13/6/2013

Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση

Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Από όλους τους κανόνες του δικαίου, οι κανόνες του συνταγματικού δικαίου είναι εκείνοι που υφίστανται περισσότερο την πίεση της ιστορικής πραγματικότητας,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Για τη σημασία της ορολογίας: "Κράτος επιτήρησης" ή "αστυνομικό κράτος";»
Sandy Levinson
- «Ρατσιστές της διπλανής πόρτας»,
Ξενοφών Κοντιάδης
- «Τα όρια της γενναιοδωρίας της δημοκρατίας»,
Γιώργος Γεραπετρίτης
- «Παράνομη και βαθιά αντιδημοκρατική»,
Σταύρος Τσακουράκης
- «Η πρόταση για Συντακτική Συνέλευση»,
Χαράλαμπος Ανθόπουλος

επειδή η αξίωση της ισχύος τους δεν μπορεί να διαχωρισθεί από τις ιστορικές δυνατότητες της πραγματοποίησής τους. Γι' αυτό είναι μόνιμο σε όλα τα συνταγματικά συστήματα, και μέχρι ενός σημείου φυσιολογικό, το φαινόμενο της απόκλισης ανάμεσα στο γραπτό Σύνταγμα και το πραγματικό Σύνταγμα.

Στο ελληνικό συνταγματικό σύστημα, ο δυϊσμός αυτός εμφανίζεται κατά την παρούσα συγκυρία σε μεγαλύτερο βαθμό, λόγω της οικονομικής κρίσης, η οποία, εκτός από τις ανθρώπινες συνέπειές της, έχει και συνταγματικές συνέπειες. Ωστόσο, το ελληνικό Σύνταγμα, αν και έχει γίνει πιο φτωχό, παραμένει ακόμη ζωντανό. Γι' αυτό προσφέρουν κακή υπηρεσία στην υπόθεση του ελληνικού Συντάγματος όσοι προτείνουν τη σύνταξη εξ υπαρχής ενός νέου Συντάγματος, δηλαδή την αναβίωση της «συντακτικής εξουσίας».

Αυτό θα μπορούσε τεχνικά να γίνει με διάφορους τρόπους: με την εκλογή μιας ad hoc Συντακτικής Συνέλευσης που θα λειτουργεί παράλληλα με τη Βουλή για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, με την ανακήρυξη αυτής ή της επόμενης Βουλής ως Συντακτικής, με λαϊκή «συντακτική» πρωτοβουλία κ.λπ.

Όλα αυτά βέβαια παραβιάζουν το άρθρο 110 του Συντάγματος και η παραβίαση αυτή δεν θεραπεύεται με τη διεξαγωγή «συνταγματικού δημοψηφίσματος» για την έγκριση του νέου Συντάγματος, αφού και το δημοψήφισμα αυτό θα ήταν εξίσου αντισυνταγματικό.

Το αξιοπερίεργο μάλιστα είναι ότι οι περισσότερες από τις προτεινόμενες συνταγματικές μεταρρυθμίσεις από τους υποστηρικτές της Συντακτικής θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν με την άσκηση της αναθεωρητικής λειτουργίας κατά το άρθρο 110 Συντ., εκτός φυσικά από προτάσεις όπως η ανάκληση των βουλευτών από τους εκλογείς ή προτάσεις για καθιέρωση του προεδρικού ή του ημι-προεδρικού συστήματος, αν υπάρχουν τέτοιες. Όλη η συζήτηση αυτή, πάντως, είναι καθαρά θεωρητική. Η συντακτική εξουσία προϋποθέτει ότι έχουμε εισέλθει σε μια «συντακτική φάση», αλλά αν συνέβαινε κάτι τέτοιο θα το είχαμε ήδη αντιληφθεί.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 12/06/2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Ημερίδα με θέμα «Ισότητα των Φύλων και Δίκαιο: προβλήματα και προκλήσεις» με αφορμή την ολοκλήρωση του έργου «Συλλογή / Κωδικοποίηση Νομοθεσίας – Συλλογή Νομολογίας Ελληνικών Δικαστηρίων & του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προτάσεις Απλούστευσης της Εφαρμογής της Νομοθεσίας», στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Νίκης 4, 1^{ος} όροφος), 4 Ιουλίου 2013, ώρα 18:00

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου διοργανώνει ημερίδα με θέμα «Ισότητα των Φύλων και Δίκαιο: προβλήματα και προκλήσεις» με αφορμή την ολοκλήρωση του έργου «Συλλογή / Κωδικοποίηση Νομοθεσίας – Συλλογή Νομολογίας Ελληνικών Δικαστηρίων & του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προτάσεις Απλούστευσης της Εφαρμογής της Νομοθεσίας», στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Νίκης 4, 1^{ος} όροφος), 4 Ιουλίου 2013, ώρα 18:00

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

18:00 - 18:30: Χαιρετισμός

κ. Βάσω Κόλλια, Γενική Γραμματέας Ισότητας των Φύλων

18:30 - 18:45: «Εισαγωγή: Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την ισότητα των φύλων – προτάσεις απλούστευσης»

Καθηγητής Ξενοφών Κοντιάδης, Πρόεδρος ΔΣ Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

18:45 - 19:00: «Αποτίμηση της αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας για την ισότητα των φύλων»

Μαρία Μουσμούτη, Εκτελεστική Διευθύντρια Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου, Υπεύθυνη του έργου

19:00 - 19:20: «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής: ο ανηφορικός δρόμος της πραγματικής ισότητας των φύλων»

Καθηγητής Άγγελος Στεργίου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

19:20 - 19:40: «Οικογενειακό δίκαιο και οικογενειακή πολιτική: Από την τυπική στην ουσιαστική ισότητα»

Καθηγήτρια Αθηνά Κοτζάμπαση, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

19:40 - 20:00: «Φύλο και δημόσιες πολιτικές για την επίτευξη της ισότητας στην Ελλάδα»

Δρ. Χρήστος Παπαστυλιανός, Επιστημονικός Συνεργάτης, Συνήγορος του Πολίτη

20:00 - 20:20: «Έμφυλες διαστάσεις του ποινικού δικαίου»

Δρ. Φωτεινή Μηλιώνη, Ειδική Επιστήμων, Νομική Σχολή Αθηνών

20:20 - 21:00: Συζήτηση - Συντονισμός, Έλλη Τριανταφύλλου, Δημοσιογράφος

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- Βία κατά των γυναικών-Νομοθεσία και θεσμικές πτυχές (Gender-based violence against women-Legislation and institutional aspects)
- Δείκτες συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική ζωή (Indicators on political participation of persons with disabilities)

Προγράμματα

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου (σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων και το Κέντρο Πληροφόρησης & Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη μη Βία «Αντιγόνη»), ως εθνικό σημείο επαφής του Ευρωπαϊκού Δικτύου για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα (FRANET) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (European Union Agency on Fundamental Rights - FRA) έχει αναλάβει την εκπόνηση δύο νέων μελετών:

- **Βία κατά των γυναικών-Νομοθεσία και θεσμικές πτυχές (Gender-based violence against women-Legislation and institutional aspects)**

Σκοπός της μελέτης είναι η καταγραφή των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της πρακτικής εφαρμογής τους. Συγκεκριμένα θα καταγραφούν οι ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν έμφυλες διαστάσεις της βίας, θα καταγραφούν οι αρμόδιες δομές και τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

- **Δείκτες συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική ζωή (Indicators on political participation of persons with disabilities)**

Η μελέτη είναι εστιασμένη στο δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι για τα άτομα με αναπηρία. Σκοπός της είναι η καταγραφή του θεσμικού πλαισίου και των μέτρων για την άσκηση του δικαιώματος και η συγκέντρωση στοιχείων για την αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης όσον αφορά τη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην πολιτική ζωή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

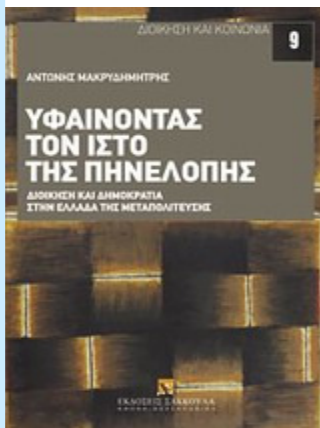
**Νέες δραστηριότητες του Κέντρου
Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου –
Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη
Τσάτσου**

Νέα βιβλία

Αντώνης Μακρυδημήτρης «Υφαίνοντας τον ιστό της Πηνελόπης, Διοίκηση και Δημοκρατία στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 168

Νέα βιβλία

Αντώνης Μακρυδημήτρης, «Υφαίνοντας τον ιστό της Πηνελόπης, Διοίκηση και Δημοκρατία στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 168

Οι πολιτικές και διοικητικές αλλαγές στην Ελλάδα θυμίζουν το υφαντό της Πηνελόπης, που την ημέρα το ύφαινε και τη νύχτα το ξήλωνε. Με αυτή την παραστατική μεταφορά ξεκινάει ο Αντώνης Μακρυδημήτρης, στο νέο του βιβλίο «Υφαίνοντας τον ιστό της Πηνελόπης», την ανάλυση της μεταρρυθμιστικής αδράνειας καθ' όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο,

συμπεριλαμβανομένης της μεταμνημονιακής τριετίας. Οι εξαγγελίες, οι προθέσεις, ακόμη και ψηφισμένοι νόμοι ή διοικητικές πράξεις μένουν κενό γράμμα, καθώς οι κυβερνώντες είτε αποφεύγουν είτε αδυνατούν να προχωρήσουν στο στάδιο της εφαρμογής.

Η παγίωση της δημοκρατίας μετά το 1974 και η εμβάθυνσή της μετά το 1981 δεν συνοδεύθηκαν από ανάλογη ενδυνάμωση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να ανταποκρίνεται στις λειτουργίες ενός σύγχρονου κράτους, ενταγμένου στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, ούτε στην κάλυψη κρίσιμων βιοτικών αναγκών των πολιτών. Απαξιωμένη, λειδορημένη, αγόμενη και φερόμενη από ιδιοτελείς πολιτικές ηγεσίες η δημόσια διοίκηση χαρακτηρίζεται ως ο «μεγάλος ασθενής» της ελληνικής δημοκρατίας. Ο κομματισμός, η αναξιοκρατία, η διαφθορά, η απουσία αξιολόγησης, ο νομικισμός και η έλλειψη κινήτρων για αποδοτικότητα των υπαλλήλων συνιστούν ορισμένες όψεις των διαχρονικών της παθογενειών.

Ωστόσο οι κύριες προϋποθέσεις για ριζικές αλλαγές υπάρχουν. Τα προβλήματα έχουν επισημανθεί και αναλυθεί επαρκώς, μελέτες και προτάσεις αναμόρφωσης του κράτους δεν λείπουν, σημαντικό τμήμα των εργαζόμενων στο δημόσιο τομέα διαθέτει υψηλά προσόντα και ήθος. Απουσιάζει όμως η κρισιμότερη διάσταση, δηλαδή μία πολιτική ηγεσία που δεν θα διστάσει μπροστά στο πολιτικό κόστος, θα προχωρήσει σε δομικές παρεμβάσεις και θα αναστηλώσει το φρόνημα των

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα βιβλία

Αντώνης Μακρυδημήτρης «Υφαίνοντας τον ιστό της Πηνελόπης, Διοίκηση και Δημοκρατία στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης», εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 168

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

δημοσίων υπαλλήλων.

Χωρίς μείωση της γραφειοκρατίας και των περιττών διοικητικών επιβαρύνσεων η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας θα παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα και η επιχειρηματικότητα στάσιμη. Χωρίς αποτελεσματική διοίκηση ούτε η συλλογή των φόρων ούτε η παροχή ποιοτικών κοινωνικών υπηρεσιών είναι εφικτή. Για την έξοδο από την κρίση δεν αρκεί μια νέα θεσμική αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά απαιτούνται επαναστατικοί μετασχηματισμοί στο ελληνικό πολιτικό και διοικητικό σύστημα. Είναι σημαντικό ιδέες και προτάσεις, όπως αυτές που τεκμηριωμένα και γλαφυρά αναλύει στο βιβλίο του ο Αντ. Μακρυδημήτρης, να αξιοποιηθούν στη θεωρία και την πράξη.

Ξενοφών Ι. Κοντιάδης